

Det ser svart ut..!

Mindre gift i malingen og våtere klima får skylden for at det er blitt mer svertesopp på hus. Nå forsøker forskere å finne mottiltak.

Svertesopp

Svertesopp har fått navnet sitt fordi den ser ut som sverte eller sot på veggen. Vanligvis holder soppene seg på overflaten og er bare et estetisk problem. Men enkelte svertesopper kan trenge gjennom malingsfilmen. Det kan gi råtesopp mulighet til å komme inn i treverket, og da har man et langt mer alvorlig problem, forklarer treteknolog Lone Ross Gobakken ved Norsk institutt for skog og landskap.

Venter mer sopp

– I tidligere tider ble det brukt så mye kjemikalier og tungmetaller i malingen at svertesoppen ikke trivdes. Soppdreperne som blir benyttet i dag er mer miljøvennlige, men har ikke samme effekt mot svertesopp. Siden de mest effektive midlene ikke er tillatt lenger, må vi finne fram til nye metoder for å bekjempe sopp. Vi gjør tradisjonelle feltforsøk hvor vi tester ut ulike behandlinger på ulike treslag, med ulik eksponering for vær. Testresultatene fra laboratoriet viser at strøm har en god effekt mot sopp. Det gjenstår å se om vi får de samme resultatene ved utendørs testing over lengre tid, forteller forsker Andreas Treu ved Skog og landskap.

Store forskjeller

Teknisk ansvarlig Trond Riise hos malingsprodusenten Nordsjö mener det har en naturlig forklaring.

– Det legges nå mest ressurser i utviklingen av de vanntynnede produktene, fordi det er de som er mest miljøvennlige og de vi ønsker å satse på. De mest effektive soppdreperne er ganske dyre, og derfor er ofte de beste malingsproduktene også de dyreste, forklarer Riise.

Vask ofte

Forskeren og malingsprodusenten er enige om hva man bør gjøre for å redusere faren for svertesopp.

– Trekledningen bør vaskes hvert år for å holde overflaten glatt og ren, for da får svertesoppen dårligere vekstforhold, sier Trond Riise i Nordsjö.

Rengjøring er også viktig før man skal male huset på nytt.

– Man bør dessuten tenke på hva slags farge man velger. En mørk overflate vil ha høyere temperatur, og da trives ikke svertesoppen så godt. Det viktigste er likevel å velge en maling av god kvalitet og styre unna de billigste produktene, sier Gobakken.

Kontaktpersoner i Norsk institutt for skog og landskap:

Lone Ross Gobakken, forsker, mobil 91 19 72 68, lone.ross.gobakken@skogoglandskap.no

Andreas Treu, forsker, mobil 45 67 13 43, andreas.treu@skogoglandskap.no

Lars Sandved Dalen, forskningsformidler, mobil 99 00 85 64, lars.dalen@skogoglandskap.no